

Historische Vereniging Zuidoost-Drenthe

Secretariaat: Henk Jeurink
Laan van het Kwekebos 229
0591-626728 of 06-25186205
hendrik.jeurink@gmail.com
Bankrelatie : NL78 RABO 0104 4688 15
www.hvzod.org

Jaarverslag 2023

In de loop van 2023 was het coronavirus op zijn retour. Toch waren er nog veel mensen die er last van ondervonden. In 2023 hebben we alle activiteiten weer opgepakt, zodat het verenigingsjaar 2023 als een normaal jaar kan worden beschouwd. Sinds de Algemene Leden Vergadering (ALV) van 27 maart 2023 werd ons bestuur weer meer dan compleet.

1) Bestuur

Tijdens de Algemene Ledenvergadering [ALV] op 27 maart in de Klink in Nieuw-Dordrecht bestond het bestuur uit onderstaande bestuursleden. Onder dankzegging werd afscheid genomen van bestuurslid Minno Nicolai. Hij zat 20 jaar onafgebroken in het bestuur,

Naam	Functie	Aangetreden	Aftredend
Peter Kraan	Voorzitter	1995	2024
Henk Jeurink	Secretaris	2001	2026
Albert Oost	Penningmeester 1.	2018	2025
Gré Tiben-Tolner	Bestuurslid 2. en 4.	2018	2025
Geert Schutrups	Vicevoorzitter 3.	2018	2024
Roelienke Weerink	Bestuurslid	2022	2025
Sake Dijkstra	Bestuurslid 4.	2023	2026
Johan Withaar	Bestuurslid 4.	2023	5.

1. Albert doet tevens de ledenadministratie, is webmaster en hij verzorgt onze facebookpagina: Historische Vereniging Zuidoost-Drenthe.
2. Gré is eveneens webmaster en zorgt geregeld voor de nieuwsbrieven.
3. Geert was tot de zomer 2023 eveneens verantwoordelijk voor de organisatie van de lokale Open Monumenten (OMD) in de gemeente Emmen.
4. Gré, Sake en Johan waren vanaf mei 2023 commissielid van de Activiteiten Commissie HVZOD.
5. Op eigen verzoek is Johan Withaar per 11 oktober 2023 als bestuurslid opgestapt.

Het vorige en het nieuwe bestuur kwam in de verenigingsjaar 2023 negen keer in vergadering bijeen. Vergaderd werd er in het Jeugdgebouw aan de Sterrenkamp van de Kapel in Emmen. Het grootste deel van het jaar werd gebruik gemaakt van het kleine zaaltje in het Dorpshuis *De Klink*. Het bestuur vertegenwoordigde de vereniging bij tal van officiële gelegenheden, zoals ook bij allerlei activiteiten van de historische werkgroepen enz. in onze gemeente.

1. Bestuur 23 januari 2023 in Emmen

Het bestuur stond lange tijd stil bij een mail van 16 november 2022 van ons actieve lid Johan Withaar. Johan maakte zich zorgen over de continuïteit van de Historische Vereniging. Zo vond hij dat artikelen in de Kroniek *langdradig* en *uiterst diepgaand* zijn en dat er weinig *luchtheid* in te vinden is. Concrete vraag van Johan is of het bestuur bereid is een lezersenquête te houden over de inhoud van ons ledenorgaan. Verder wilde hij ook graag geïnformeerd worden over het ledenverloop van de vereniging, Het bestuur besloot om met inbegrip van de redactiesecretaris Piet Naber en een deel van het bestuur met Johan in gesprek te gaan.

Albert Eggens uit de Delftlanden werd bereid gevonden om Piet Naber met ingang van 2023 als redactiesecretaris van de Kroniek op te volgen. Het eerste twee kranten hielp Piet Naber Albert op weg.

Verder werd nog aandacht besteed aan het boek van Sis in de vorm van een kroniek over het verhaal van gewone mensen tijdens de oorlog. Ook het wel of niet oprichten van een redactieraad t.b.v. de Kroniek kreeg aandacht.

Tenslotte werden er ook besluiten genomen over de busreizen op 6 en 13 mei 2023 naar het Noordenveld. In 2023 kregen we daarbij hulp van onze leden Sake Dijkstra [Leek] en Chris Reinders [Assen].

2. Bestuur 20 februari 2023 in Emmen

Een groot deel van de tijd werd in beslag genomen door de voorbereiding van de Algemene Ledenvergadering [ALV] op 27 maart 2023 in *De Klink* in Nieuw-Dordrecht. Na de pauze zal het Kleinkunst Duo 2Voudt uit Emmen voor ons optreden.

Op basis van een memo werd besloten om voor een maximale bijdrage van € 6.000,00 medewerking te verlenen aan de totstandkoming van het boek "Gemeente Emmen 1940-1945" door Sis Hoek. In dat bedrag zit een subsidie van de gemeente Emmen van 2.500,00. Op 17 februari 2023 werd nog uitgegaan van subsidies van de RABO van €1.000,00, en van de Stichting Poppen € 500,00. De RABO en de Stichting Poppen lieten het beide afweten. Onze vereniging heeft uiteindelijk garant gestaan voor een bedrag van maximaal € 8.000,00. [inclusief € 2.500,00 subsidie van de gemeente]

Eveneens werden afspraken gemaakt over de manier waarop Gré Tiben en Sake Dijkstra nieuwe leden gingen werven. Het bestuur is erg ingenomen met het functioneren van onze Website en Facebooksite. Ter besparing van de bestuurskosten en de kosten van de Kroniek werd besloten om in het vervolg gebruik te maken van *De Klink*. Op jaarbasis scheelt dat de vereniging ongeveer € 560,00.

3. Bestuur 20 maart 2023 in Nieuw-Dordrecht

Het bestuur vond het jammer dat het ErfgoedNetwerk Emmen niet zo vaak overleg meer heeft met de overige Erfgoedorganisaties in onze gemeente. Het bestuur stemde in met het voorstel van ons lid Johan Withaar om een informatiebord bij de oude kastanje in de Noorderstraat te plaatsen. De webmaster van onze Facebooksite meldde dat zich intussen al meer dan 1100 personen als vrienden van deze website hadden ingeschreven.

4. Bestuur 17 april 2023 in Nieuw-Dordrecht

Opnieuw werd er aandacht besteed aan het boek van Sis Hoek en aan de excursie op 6 en 13 mei. De voorbereiding met betrekking tot de oprichting van een redactieraad voor de Kroniek kwam opnieuw aan de orde. Op een vraag voor medewerking aan het 125-jarig bestaan van Emmer-Erfscheidenveen werd ons lid Lubbe Kroeze aanbevolen.

Naar aanleiding van teruglopende belangstelling bij de gebruikelijke activiteiten van de Historische Vereniging werd besloten een Activiteiten Commissie HVZOD in het leven te roepen. Deze commissie bestond uit Gré Tiben, Johan Withaar en Sake Dijkstra. Ook gewone leden kunnen aan deze commissie worden toegevoegd. Het bestuur hoeft niet alles te doen. Na afloop van deze vergadering werden nog nadere afspraken over de boekpresentatie op 10 mei 2023 in de Kapel te Emmen genomen. Aan dit gesprek nam uitgever Gerben Dijkstra mee.

5. Bestuur 22 mei 2023 in Nieuw-Dordrecht

Naar aanleiding van het ongewijzigd vastgestelde verslag van 17 april 2023 werd enige tijd gesproken over de wijze waarop besluiten enz. tot stand komen binnen de vereniging. Het bestuur was goed te spreken over de presentatie van het boek van Sis. Datzelfde gold voor de busreizen op 6 en 13 mei.

6. Bestuur 26 juni 2023 Nieuw-Dordrecht

De verkoop van het boek van Sis loopt voortreffelijk. Het ErfgoedNetwerk Emmen heeft in overleg met het ambtelijk apparaat besloten om een Kernteam OMD Emmen op te richten. Onze vereniging had daar grote moeite mee. Afgelopen jaar lukte het niet om een lid voor dit Kernteam beschikbaar te stellen.

7. Bestuur 21 augustus 2023 in Emmer-Compascuum

Het bestuur nam een positief besluit over de invoering van de ANBI-status. De penningmeester zal dit verder uitwerken. Tijdens een bijeenkomst bij het Drents Archief zal Johan Withaar het probleem rond de bereikbaarheid van de Burgerlijke Stand aansnijden. Sake deelde mee dat zich al dertig nieuwe leden hadden gemeld.

8. Bestuur 18 oktober 2023 in Nieuw-Dordrecht

Uitvoerig werd gesproken over de invoering van meer eigen bijdragen bij activiteiten van de vereniging. Dit is nodig in verband met gestegen kosten en de tegenvallende deelname. Het bestuur heeft hier nog geen afgewogen standpunt over ingenomen.

9. Bestuur 20 november 2023 in Nieuw-Dordrecht

Tijdens het behandelen van o.a. de ingekomen mails werd stilgestaan bij het terugtrekken van Johan Withaar uit het bestuur per 11 oktober 2023. De vicevoorzitter Geert Schutrups zal namens het bestuur een bedankbrief schrijven. Daarin wordt Johan bedankt voor het vele werk dat hij in deze korte tijd voor onze vereniging heeft verricht. De gemeente is bezig met het schrijven van een nieuwe Erfgoednota. Onze vereniging heeft daarover apart overlegd op 13 november 2023 met de gemeente. Namens de gemeente namen Alexandra Berends [medewerker Erfgoed en Cultuurhistorie] en Luuk van der Weijden [archeoloog] hieraan deel. Besloten werd verder om op 20 januari 2024 in het Theehuis bij het Volk van Grada een nieuwjaarsreceptie met stampotbuffet te houden. Van de leden zal een geringe bijdrage gevraagd.

Verder werden enkele nieuwe activiteiten voor 2024 besproken en op de rails gezet. Tenslotte zal worden geprobeerd om de Historische Vereniging te betrekken bij het onderzoek van de Open Universiteit naar moderne slavernij. Dat onderzoek heeft de naam *Kinderen van de Veenkolonie* gekregen.

Rika Jonkers zal worden toegevoegd aan de Activiteiten Commissie HVZOD. Tenslotte werd besloten om de ALV 2024 een voorstel voor te leggen voor contributieverhoging met ingang van 1 januari 2025. Het lidmaatschap gaat dan € 22,00 per jaar bedragen voor leden. Voor huisgenoten berekenen we dan € 6,00 per persoon extra.

De geplande bestuursvergadering van **18 december 2023** is in verband met ziekte van een deel van het bestuur niet doorgegaan.

2) Ledenverloop

Het aantal betalende leden bedroeg op 01-01-2023 568. In het afgelopen verenigingsjaar hebben we door werving en aanmelding 57 nieuwe betalende leden ingeschreven. Daar

tegenover verloren we door overlijden en opzeggingen *21 betalende* leden. *Op 31 december 2023 hadden we volgens onze ledenadministratie 604 betalende leden.*

Daarnaast hebben we met onze zusterverenigingen zogenaamde ruilabonnementen (gratis uitwisseling van elkaars ledenorgaan). Verder sturen we de Kroniek gratis naar bijv. Het Meertens Instituut, de Koninklijke Bibliotheek en het Archief van de Gemeente Emmen. Boekhoudkundig noemen we deze niet-betalende leden *archiefleden*. Onze vereniging kent 18 archiefleden.

3) Jaarlijkse activiteiten

a. Bijzondere bijeenkomsten en lezingen

Tijdens de nieuwjaarbijeenkomst in de *Meerstal* in Zwartemeer op 23 januari 2023 verzorgden Gerben Dijkstra en Gerhard Vedder een lezing over de lotgevallen van ongeveer 600 inwoners met een Duitse nationaliteit tijdens de oorlogsjaren in de gemeente Emmen. De beide inleiders slaagden er in om de toehoorders op een pakkende wijze bij te praten over deze *Rijks-Duitsers*.

Op donderdag 9 maart 2023 vertelde Johan Withaar tijdens een zeer goed bezocht lezing in *Cho* het verhaal achter de straatnaam *de Slotstee* in Angelslo. Onder het publiek waren veel oud-inwoners van de nederzetting Angelslo.

Op onze Algemene Ledenvergadering (ALV) op 27 maart 2023 in *De Klink* te Nieuw-Dordrecht waren 45 leden afgekomen. De leden hebben naar aanleiding van de voorliggende jaarstukken instemmend gereageerd op het gevoerde beleid. Na de pauze trad het *Kleinkunstduo 2Voudt* uit Emmen voor ons op. Dit duo bestaat uit Eddy Zinnemers en Rob Wilhelm. De leden gingen tevreden huiswaarts.

December 2022 en in het voorjaar van 2023 verschenen twee boeken van leden van onze vereniging. In 2022 werd Wim Visscher zijn boek over *de Slag bij Ane* uitgegeven. In juni was de beurt aan Johan Withaar. In het volle Dorpshuis van Valthe werd zijn boek *De Opgejaagden* gepresenteerd.

Op 10 mei 2023 vond onder grote belangstelling de presentatie van het boek *Gemeente Emmen 1940-1945* van Sis Hoek plaats. Een afgeladen volle Kapel was de plaats van handeling. Het boek werd o.a. in opdracht van onze historische vereniging geschreven. Wij beschouwen dit boek als onze bijdrage aan het project *70 jaar vrijheid*. Intussen is het boek [oplage 1100 exemplaren] bijna uitverkocht.

We bedanken auteur Sis Hoek, uitgever en vormgever Gerben Dijkstra en vormgever/fotograaf Ina Meilink in het bijzonder voor hun bewezen diensten.

b. Historische Cafés

Door de corona stierven de gemeenschappelijk door onze vereniging en de bibliotheek opgezette Historische Cafés een zachte dood. Het bestuur gaat in overleg met Facet over de vraag of we dat zo laten.

c. Excursies en Wandelingen

Met mooi weer zijn waren we op 6 en 13 mei in Het Noordenveld en een deel van het Westerkwartier te vinden. Een groot aandeel in de organisatie was dit jaar voor Chris Reinders en Sake Dijkstra weggelegd. Vooral het ontluikend groen langs het Oranjekanaal zal niet gauw vergeten worden. Hoogtepunt was het bezoek aan het Rijtuigenmuseum in Leek. Twee zaterdagen achtereen konden we voor het voormalige Fletcher Hotel afscheid nemen van zeer tevreden excursiegangers. Een bijzonder woord van dank voor de twee gastrondleiders Chris Reinders en Sake Dijkstra is zeker op zijn plaats.

In samenwerking met de Historische Werkgroep Weerdinge werden op 7 oktober drie dorpswandelingen door dit dorp te houden. Rondleider Cor Westerhof van deze werkgroep deed dat met verve en er was sprake van een grote belangstelling.

d. Kroniek

Ook de vier Kronieken waren in 2023 weer van uitstekende kwaliteit. Voor elk wat wils. Nog altijd zorgt onze Kroniek voor verbreding en verdieping van de lokale historie. Redactiesecretaris Albert Eggens heeft vele uren gestoken in de voorbereiding en afhandeling van de aangeboden artikelen. Gerben Dijkstra doet al jaren met plezier de layout van de Kroniek. Ook de 'op-route-zetters' en de bezorgers van de Kroniek worden weer van harte bedankt voor hun belangeloze inzet.

4) Bijzondere activiteiten/gebeurtenissen

a. De geschiedenis vertelt (fotorubriek)

Het afgelopen verenigingsjaar heeft deze coproductie van *de Zuidenvelder* en de *HV Zuidoost-Drenthe* ophouden te bestaan

b. Ouderendag 2023

Op 4 oktober werd er weer een Ouderendag bij Van der Valk georganiseerd. Onze vereniging had opnieuw een stand. We hebben acht nieuwe leden geworven.

c. ErfgoedNetwerk Emmen en Historische werkgroepen

Onze vereniging is aangesloten bij het project *Hierkomjijweg* van het ErfgoedNetwerk Emmen. In 2023 werd er veel energie gestoken in het kader van het *Van Goghjaar Drenthe*. Na een gestage groei is een verdere groei van de historische werkgroepen/-verenigingen in de gemeente Emmen tot stilstand gekomen. Wel werden er tal van nieuwe activiteiten door hen op touw gezet. We constateren dat de belangstelling hiervoor groeiende is. Naast activiteiten werden er ook eigen krantjes uitgegeven en hebben sommige organisaties een eigen website ontwikkeld. Voor zover we waren uitgenodigd of op de hoogte waren heeft het bestuur aan diverse gebeurtenissen deelgenomen en aandacht besteed.

d. Open Monumentendagen 2023

Dit jaar heeft het Kernteam o.l.v. van Bert Finke van het ErfgoedNetwerk enkele activiteiten ontwikkeld. Onze vereniging had weer stadswandelingen op touw gezet. De belangstelling voor de stadswandeling viel in verband met de hitte enigszins tegen.

e. Herdenking Razzia Emmen op 2 oktober 1942

In de Synagoge van Emmen wordt deze gebeurtenis jaarlijks herdacht. In 2023 vond deze herdenking op 30 september plaats. Johan Withaar vertelde het verhaal van de dertien Joden die door onderduiking in een hol in het Valtherbos de oorlog overleefden

5) Slotopmerking

De Historische Vereniging Zuidoost-Drenthe beschouwde 2023 als:

Een verenigingsjaar waarin veel is gebeurd ...

Emmen 29 januari 2024,

Henk Jeurink, secretaris.